

מדעי הבראות ב'

שתי יחידות לימוד

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.

פרק ראשון	40	נקודות
פרק שני	18	נקודות
פרק שלישי	21	נקודות
פרק רביעי	21	נקודות
סה"כ	100	נקודות

ג. חומר עזר מותר לשימוש: אין

הוראות למשגיח:

בתום הבחינה יש לוודא שהנבחן הדביק את מדבקת הנבחן שלו במקום המיועד לכך בנספח, והידק את הנספח אל מחברת הבחינה.

ד. הערות מיוחדות: ענה על מספר השאלות הנדרש בשאלון. המעריך יקרא ויעריך את מספר התשובות הנדרש בלבד, לפי סדר כתיבתן במחברתך, ולא יתייחס לתשובות נוספות.

בשאלון זה 7 עמודים ועמוד אחד של נספח.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר, אך מכוונות הן לנבחנות והן לנבחנים.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (40 נקודות)

ענה על ארבע מבין השאלות 1–6 (לכל שאלה – 10 נקודות).

שאלה 1

- (5 נק') א. מהו תפקידו של הורמון הגדילה? ציין סימן **אחד** המצביע על מחסור בהורמון הגדילה אצל ילדים וסימן **אחד** המצביע על עודף של הורמון הגדילה אצל מבוגרים.
- (5 נק') ב. ציין מהי ההשפעה של רמה גבוהה של פרולקטין בגוף של אישה שגילה מעל 50 .

שאלה 2

- (5 נק') א. ציין מהיכן מופרשים ההורמונים TRH ו-TSH. רשום מהו התפקיד של כל אחד מהם.
- (5 נק') ב. ציין איזו מחלה יכולה להיגרם בעקבות עודף בהורמון TSH. רשום **שלושה** סימנים של המחלה.

שאלה 3

- (5 נק') א. הסבר מהי היפוגליקמיה ומהי היפרגליקמיה. ציין **שני** הבדלים בין שני המצבים האלה – הבדל אחד מבחינת הגורם למצב והבדל אחד מבחינת הטיפול במצב.
- (5 נק') ב. ש' ל' הוא חולה סוכרת בן חמש-עשרה. בבדיקת דם שנעשתה לו נמצא כי רמת הסוכר בדמו היא 300 mg %. בבדיקת שתן שנעשתה לו נמצא כי השתן שלו מכיל סוכר ואצטון.
- הסבר מה יכולה להיות הסיבה להימצאות סוכר בשתן של ש' ל'.
- הסבר מה יכולה להיות הסיבה להימצאות אצטון בשתן של ש' ל'.

שאלה 4

- א. (5 נק') הסבר מהו תרשים EEG (Electroencephalogram). ציין מחלה **אחת** שאפשר לאבחן בעזרת תרשים EEG.
- ב. (5 נק') ריכוז גבוה של אלכוהול בדם משפיע על מרכזים רבים במוח. על-פי המצגת "השפעת סמים על מערכת העצבים ועל ההתנהגות":
הסבר כיצד אלכוהול משפיע על ההיפופיזה, וציין **שתי** השפעות של אלכוהול על גזע המוח.

שאלה 5

- א. (5 נק') ציין **שלושה** תסמינים של מחלת האפילפסיה.
- ב. (5 נק') ציין **שלושה** תסמינים של דלקת קרום המוח החיידקית (meningitis), והסבר כיצד אפשר למנוע את המחלה.

שאלה 6

- א. (5 נק') תאר את המנגנון הפתופיזיולוגי המוביל להתקף אפילפטי. ציין הבדל פיזיולוגי **אחד** בין התקף אפילפטי כללי ובין התקף אפילפטי חלקי.
- ב. (5 נק') כאשר מנתחים חולה בהרדמה כללית, הוא אינו חש כל כאב. הסבר מדוע.

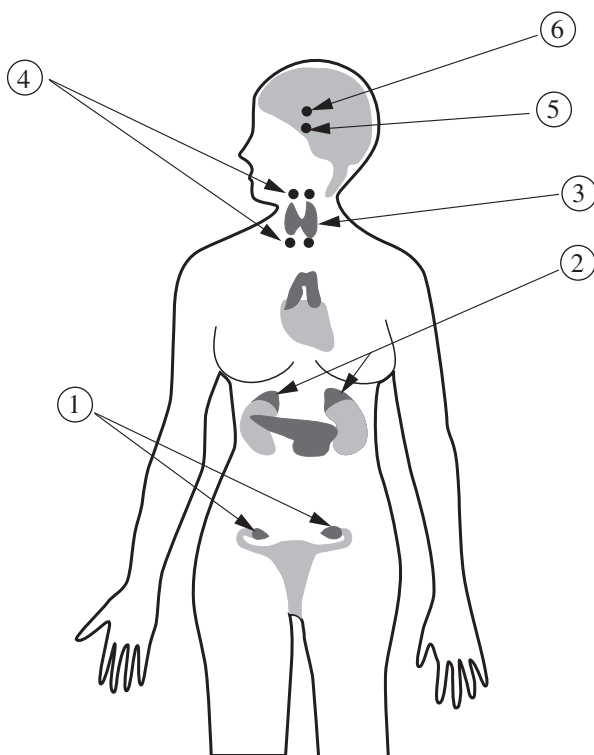
פרק שני (18 נקודות)

ענה על שאלה 7 – שאלת חובה.

שאלה 7

לפניך תרשים של המערכת האנדוקרינית. בתרשים מסומנים שישה מרכיבים במספרים (1) – (6).

העתק למחברתך את הטבלה שבעמוד הבא, זהה **ארבעה** מבין המרכיבים הממוספרים בתרשים, ורשום בטבלה את שם המרכיב בעברית, את שם המרכיב באותיות לועזיות ותפקיד אחד שלו.

איור לשאלה 7

מספר המרכיב באיור	שם המרכיב בעברית	שם המרכיב באותיות לועזיות	תפקיד המרכיב

פרק שלישי (21 נקודות)

לפניך תיאור של אירוע. קרא את התיאור וענה על שלוש מבין השאלות 8–11
(לכל שאלה – 7 נקודות).

בביקור של א' ר' בן ה־40 אצל רופא המשפחה שלו, הוא התלונן על חולשה ועל עייפות מתמדת. הוא סיפר לרופא כי ירד במשקל בגלל בחילות וחוסר תיאבון, וכי בשנה האחרונה נעשה עור גופו כהה יותר, אף־על־פי שהוא לא נחשף לשמש. לשאלת הרופא על ההיסטוריה הרפואית של המשפחה, סיפר א' ר' כי לפני כחודש נפטרה סבתו ממחלת **השחפת**. רופא המשפחה הפנה את א' ר' לבדיקת דם, כדי לברר מהי רמת הקורטיזול בדמו.

שאלה 8

מהי להשערתך מחלתו של א' ר'? נמק את תשובתך.

שאלה 9

האם יש קשר בין המחלה של א' ר' ובין מחלת השחפת של סבתו? נמק את תשובתך.

שאלה 10

האם רמת הקורטיזול שתגלה בבדיקת הדם תהיה גבוהה מן הרגיל או נמוכה מן הרגיל? נמק את תשובתך.

שאלה 11

ציין **שלושה** מתפקידי הקורטיזול בגוף האדם.

פרק רביעי (21 נקודות)

ענה על כל השאלות 12–18 (לכל שאלה – 3 נקודות).

לכל שאלה ארבע תשובות, אך רק אחת מהן נכונה. הקף את האות המציינת את

התשובה הנכונה בדף התשובות שבנספח.

הדבק את מדבקת הנבחן שלך בנספח, במקום המיועד לכך, ובתום הבחינה הדק אותו

אל מחברת הבחינה שלך.

שאלה 12

מה גורם לסוכרת מסוג 2 ?

- א. אכילת מזון עתיר בשומנים
- ב. ייצור מוגבר של אינסולין וירידה דרסטית של רמת הסוכר בדם
- ג. תגובה לקויה של הקולטנים (הרצפטורים) לאינסולין
- ד. הרס של תאי בטא המייצרים אינסולין

שאלה 13

למה יכולה לגרום עלייה ברמת הסידן בדם?

- א. להפרשת קלציטונין
- ב. לירידה ברמת הקלציטונין
- ג. להפרשת ACTH
- ד. לירידה ברמת ה־ ACTH

שאלה 14

איזה מן התהליכים האלה מתאר משוב שלילי?

- א. עלייה בייצור החומר A גורמת לעלייה בייצור החומר B
- ב. עלייה בייצור החומר A גורמת לירידה בייצור החומר B
- ג. ירידה בייצור החומר A גורמת לירידה בייצור החומר B
- ד. ירידה בייצור החומר A גורמת להפסקה מוחלטת של ייצור החומר B

שאלה 15

איזה מן הסימנים שלפניך הוא סימן קליני של דלקת מוח (Encephalitis) ?

א. פריחה עורית בצבע סגלגל על הגפיים התחתונות

ב. שיתוק של הגפיים התחתונות

ג. רגישות יתר לאור ולרעש

ד. נוקשות צווארית וגבית

שאלה 16

פגיעה בצד שמאל של המוח תגרום:

א. לפגיעה בתחושה בצד שמאל של הגוף.

ב. לפגיעה בהפעלת צד שמאל של הגוף.

ג. לפגיעה בתחושה בצד ימין של הגוף.

ד. לשיתוק בצד שמאל של הגוף.

שאלה 17

מה תורם למניעת דלדול העצם (אוסטיאופורוזיס)?

א. תזונה עשירה בסידן

ב. תזונה עשירה בסיבים

ג. תזונה עשירה בחלבונים

ד. תזונה עשירה בכל אבות המזון

שאלה 18

מה משותף להורמון הגלוקגון ולהורמון האדרנלין?

א. שניהם מופרשים מבלוטת ההיפופיזה

ב. שניהם מעלים את רמת הגלוקוז בדם

ג. שניהם מורידים את רמת הגלוקוז בדם

ד. שניהם מורידים את רמת השומנים בדם

בהצלחה!

נספח: דף תשובות לפרק הרביעי
לשאלון 889202, קיץ תשע"ז

מקור מנהלית נבחן

הדבק את מדבקת הנבחן שלך במקום המיועד לכך.
כשתסיים להשיב על השאלות, הדק את דף התשובות למחברת הבחינה שלך.

שאלה 12	א	ב	ג	ד
שאלה 13	א	ב	ג	ד
שאלה 14	א	ב	ג	ד
שאלה 15	א	ב	ג	ד
שאלה 16	א	ב	ג	ד
שאלה 17	א	ב	ג	ד
שאלה 18	א	ב	ג	ד